

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-3 ta' Frar, 2012

Appell Civili Numru. 14/2005/2

**Anthony Tabone f'ismu u f'isem l-imsefrin Victoria
sive Vicky Debrincat u Mary Anne Vella kif ukoll
f'isem l-imsefrin Ġużepp, Carmelo, Pawlu, John
Baptist, Publius, Vittoria mart John Pace aħwa
Tabone; Margaret armla ta' Louis Mizzi; John Tabone;
Rożina mart Emanuel Cauchi; Mariano Tabone
versus
Joseph Bianco**

1. Dan il-provvediment huwa dwar il-konsegwenzi li jgħib miegħu n-nuqqas illi, fl-*occhio* ta' sentenza mogħtija minn qorti ta' prima istanza, jissemew il-partijiet kollha fil-kawża.

2. Il-kawża, li hija azzjoni ta' spoll, inbdiet b'ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), Ġurisdizzjoni Superjuri, minn bosta atturi, fosthom Margaret Mizzi, John Tabone, Rożina Cauchi u Mariano Tabone. Meta, fil-11 ta' Jannar 2011, ingħatat is-sentenza, isem dawn l-atturi ma deherx ma' dak tal-atturi l-oħra fl-*occhio* tas-sentenza.

3. L-attur John Tabone appella minn din is-sentenza b'rikors tal-14 ta' Frar 2011, u fl-ewwel aggravju tiegħu jgħid illi s-sentenza appellata "hija nulla peress [li] m'hijiex mogħtija kontra l-atturi kollha tant li fiha m'humix imsemmija l-atturi Margaret Mizzi, John Tabone (l-appellant innifsu), Rosina Cauchi u Mariano Tabone".

4. Il-konvenut wieġeb fl-1 ta' April 2011 u dwar dan l-aggravju qal illi żball fl-*occhio* ta' sentenza ma jwassalx biex tiġi annullata sentenza. Għamel referenza għal żewġ sentenzi mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali¹ u sentenza oħra mogħtija minn din il-qorti², u għall-art. 175(2) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili li jgħid hekk:

175 (2) Kull qorti fi grad ta' appell tista' wkoll tordna jew tippermetti, f'kull żmien sas-sentenza, li jissewwa kull żball fir-rikors li bihom ikun tressaq l-appell jew fit-tweġiba, kif ukoll kull żball fl-isem tal-qorti li tkun tat is-sentenza appellata, jew f'dak tal-partijiet, jew fil-kwalità li fiha huma jidhru, jew fid-data tas-sentenza appellata.

5. Waqt is-seduta tas-7 ta' Novembru 2011 il-qorti stiednet lill-partijiet jagħmlu sottomissjonijiet dwar dan l-aggravju u iddifferiet l-appell għallum "għad-deċiżjoni limitament fuq il-punt tad-difett fl-okkju tas-sentenza". Il-partijiet għamlu wkoll sottomissjonijiet bil-miktub dwar l-istess aggravju: l-attur appellant b'nota tat-28 ta' Novembru 2011 u l-konvenut b'nota tal-20 ta' Dicembru 2011.

6. L-attur appellant igħid illi n-nullità tas-sentenza toħroġ mill-art. 789(1)(d) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili:

789. (1) L-eċċezzjoni ta' nullità ta' l-atti ġudizzjarji tista' tingħata –

¹ Perit Joseph Mallia v. Onor. Segretarju Parlamentari għall-Ambjent et (14 ta' Janar 1993) u Joseph Mary Vella et v. Kummissarju tal-Pulizija et (21 ta' Jannar 1993).

² Joseph Giorgio nomine v. Caterina Giorgio (23 ta' Ġunju 1947).

... ..

(d) jekk l-att ikun nieqes minn xi partikolarità essenzjali espressament meħtieġa mil-liġi:

7. Il-“partikolarità essenzjali espressament meħtieġa mil-liġi” hija dik li toħroġ mill-art. 174 tal-istess kodiċi, li jrid illi kull att ġudizzjarju jkun fih “l-isem u l-kunjom tal-parti li tidher u tal-parti li kontra tagħha l-iskrittura ssir”.

8. Ma huwiex kontestat illi s-sentenza, kif ingħatat, għandha n-nuqqas imsemmi mill-attur. Dan iżda, iġid il-konvenut, ma huwiex biżżejjed biex is-sentenza titqies li ma tiswiex, għax l-istess art. 789(1) ikompli jgħid hekk fil-*proviso* tiegħu:

Iżda dik l-eċċezzjoni ta' nullità kif maħsuba fil-paragrafi (a), (ċ), u (d) ma tkunx tista' tingħata jekk dak in-nuqqas jew vjolazzjoni jkunu jistgħu jissewwew taħt kull disposizzjoni oħra tal-liġi.

9. Il-konvenut ikompli jgħid illi in-nuqqas jista' jissewwa taħt l-art. 175(2); l-attur appellant, min-naħa l-oħra, iġid illi qorti fi grad ta' appell ma għandhiex is-setgħa illi ssewwi żbalji f'sentenza ta' qorti ta' prima istanza. L-attur isaħħaħ l-argument tiegħu billi jagħmel referenza għat-test ingliz tal-art. 175(2) u għat-test originali, taljan, ta' dak li kien l-art. 202 tal-Ordinanza IV tal-1854, kif emendat bl-art. 59 tal-Ordinanza XV tal-1913, li jikkorrespondi għall-art. 175(2) tallum:

175. (2) Any court of appellate jurisdiction may also order or permit, at any time until judgment is delivered, the correction of any mistake in the application by which the appeal is entered or in the answer, including any mistake in the indication of the court which delivered the decision appealed from, in the name or character of the parties, or in the date of the judgment appealed from.

202. ... .. Le Corti di seconda istanza possono ancora ordinare o permettere, in qualunque tempo fino alla sentenza, la correzione di qualunque errore nella nota di appello, nella petizione, nella citazione colla quale l'appello fosse proposto, e nella risposta, compreso qualunque errore nella indicazione della Corte, del nome o delle qualità delle parti, e della data della sentenza appellata.

10. Sewwa iġid l-attur illi meta l-kelma “*compreso*” fit-test taljan inqalbet għal “kif ukoll” fit-test malti, it-tifsira

nbidlet, waqt illi t-test ingliz baqa' iżjed fidil għat-test originali taljan. Din il-qorti taqbel ukoll illi, aktar milli jekk għandux jipprevalixxi t-test malti fuq dak ingliz, il-kwistjoni pjuttost hija dwar x'kien tassew il-ħsieb tal-leġislatur, u l-ġurisprudenza, kif sewwa jgħid l-attur, tifhem l-art. 175(2) fis-sens illi l-Qorti tal-Appell għandha s-setgħa li ssewwi "kull żball li jirrizulta f'kull att li jiġi pprezentat wara s-sentenza tal-ewwel istanza imma din il-fakultà ma testendix sas-sentenza li tkun appellata quddiemha".

11. Din il-qorti taqbel illi l-art. 175(2) jirreferi mhux għal sentenzi iżda għal "skritturi", jew "*pleadings*" fit-test ingliz; u "skrittura", kif jixhed l-art. 174(2), issir mhux mill-qorti iżda mill-persuna li "qiegħda tagħmel it-talba". Għalhekk l-art. 175(2) ma huwiex relevanti għall-każ tallum.

12. L-artikolu relevanti huwa l-art. 790 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili:

790. Meta quddiem qorti fi grad ta' appell tingieb 'il quddiem eċċezzjoni tan-nullità tas-sentenza appellata, dik l-eċċezzjoni ma għandhiex tintlaqa' jekk is-sentenza tkun ġusta fis-sustanza tagħha, ħlief jekk l-eċċezzjoni tkun ibbażata fuq nuqqas ta' ġurisdizzjoni jew fuq nuqqas ta' ċitazzjoni, jew fuq illegittimità ta' persuna jew fuq li s-sentenza tal-ewwel qorti hija *extra petita* jew *ultra petita* jew fuq kull difett ieħor li jippreġudika l-jedd ta' smiġħ xieraq.

13. L-attur iżda jkompli jgħid illi fil-każ tallum hemm "nuqqas ta' ċitazzjoni" – fis-sens ta' "nuqqas ta' tismija" – għax fis-sentenza ma ġewx "ċitati" jew imsemmija l-partijiet kollha, u għalhekk l-eċċezzjoni ta' nullità għandha tintlaqa'.

14. Għalkemm din il-qorti taqbel mal-attur illi ċ-"ċitazzjoni" msemmija fl-art. 790 ma hijiex l-att proċedurali li bih kienu jinbdew il-kawżi, u li llum ġie sostitwit bir-rikors maħluf, ma taqbilx illi tfigger tismija fis-sentenza, kif irid igħid l-attur, iżda tifhem illi f'dan il-kuntest tfigger "taħrika" jew "sejħa biex tidher", u jkun hemm nuqqas ta' ċitazzjoni meta sentenza tingħata kontra persuna li ma kinitx imħarrka biex tidher fil-kawża, bħal meta jiġi kundannat Tizju *proprio* f'kawża li saret kontra Tizju *nomine*.

15. Kif sewwa josserva l-konvenut fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu, il-prinċipju ermenewtiku ta' *eiusdem generis* irid illi kull wieħed min-nuqqasijiet

imsemmija fl-art. 790 ikun, b'hal "kull difett ieħor" li għandu jwassal għan-nullità tas-sentenza, difett li "jippreġudika l-jedd ta' smiġħ xieraq". L-atturi li isimhom ma jidhirx fl-*occhio* tas-sentenza ma garrbu ebda preġudizzju minhabba f'dan in-nuqqas: kienu mgħarrfa bil-proċeduri mibdija minnhom, kienu notifikati bl-atti li kienu jeħtieġu notifika, ħadu sehem fit-tmexxija tal-proċeduri, ma sar xejn minn wara daharhom, il-proċeduri saru quddiem qorti li kellha ġurisdizzjoni fuqhom, is-sentenza ma ngħatatx fuq ħaġa li ma kellhomx għax jistennew li sejra tingħata s-sentenza dwarha u ma garrbu ebda preġudizzju ieħor li jista' jxellfilhom il-jedd għal smiġħ xieraq.

16. Jidher wisq evidenti illi li titħassar sentenza għal raġuni li ma tagħmel ebda preġudizzju lill-partrijiet u li hija għalkollox indifferenti għall-interessi tagħhom mhux biss ma jkunx fl-interess tal-ġustizzja iżda anzi jkun ta' ħsara, għax ikun ifisser li dak kollu li sar matul is-seba' snin li ilha tinstema' l-kawża jkun sar għal xejn, b'ħela ta' ħin u ta' flus għalxejn, u dan kollu għal raġuni li ma għandha x'taqsam xejn mal-ħtiġijiet tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja.

17. Għalhekk, tenut kont li l-jedd ta' smieġħ xieraq ma jirriżultax li ġie ppreġudikat, l-eċċezzjoni ta' nullità tista' tintlaqa' mhux minhabba xi nuqqas proċedurali iżda biss jekk ma jintweriex illi s-sentenza hija "ġusta fis-sustanza tagħha". Dan jista' jsir biss wara illi l-appell ikun instema' fil-meritu. F'dan l-istadju għalhekk l-eċċezzjoni ma tistax tintlaqa' iżda tiġi kkunsidrata jekk ikun il-każ fis-sentenza finali.

18. Il-qorti għalhekk tordna illi jkompli jinstema' l-appell u tiddiferixxi l-appell għall-kontinwazzjoni għas-seduta ta' nhar it-Tnejn tnax (12) ta' Marzu 2012 fid-9:30am. Dwar l-ispejjeż ta' dan l-episodju jkun hemm deċiżjoni fis-sentenza finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----